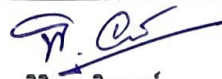

	โรงพยาบาลเวียงแหง จ.เชียงใหม่	รหัส SOP-ER-002 Version 1	ออกโดย ฝ่ายการพยาบาล
	เรื่อง การคัดกรองที่ห้องฉุกเฉิน	ประกาศวันที่ 01/10/2566	เขียนโดย : ศศิพิมล พงษ์ปวงษ์กุล พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
ตรวจสอบ :	 วินิจฉัย จินตนา (นายแพทย์ปฏิบัติการ)	อนุมัติ :	 พิชิตสุภูมิ อยุทธ์ (ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเวียงแหง)

การคัดกรองที่ห้องฉุกเฉิน

1. นโยบาย

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการคัดกรองผู้ป่วยฉุกเฉิน ให้เป็นแนวทางเดียวกัน

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีเกณฑ์การคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินและจัดลำดับการบริการทางการแพทย์ ณ ห้องฉุกเฉินเป็นมาตรฐาน สามารถประเมิน คัดแยกระดับความฉุกเฉินและจัดให้ผู้ป่วยฉุกเฉิน ได้รับปฏิบัติการฉุกเฉินตามลำดับความเร่งด่วน ทางกายภาพ

3. ขอบเขต

ใช้เป็นแนวทางในการคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉิน โดยใช้เกณฑ์และวิธีการคัดแยกตาม Emergency Severity Index (ESI) Version 4 แบบ 5 ระดับ มาช่วยในการจัดกลุ่มระดับความฉุกเฉิน

1. จุดคัดกรอง
2. แผนกผู้ป่วยนอก (OPD)
3. ห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน (ER)

4. คำนิยามศัพท์

ผู้ป่วยฉุกเฉิน หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบาดเจ็บ หรือมีอาการป่วยกะทันหัน ซึ่งเป็นอันตรายต่อการดำรงชีวิตหรือการท างานของอวัยวะสำคัญจำเป็นต้องได้รับการประเมิน การจัดการและการบำบัดรักษาอย่าง ทันทีทันที่ เพื่อป้องกันการเสียชีวิตหรืออาการรุนแรงขึ้นของการบาดเจ็บหรืออาการป่วยนั้น

1. ผู้รับผิดชอบ

พยาบาลวิชาชีพ ผู้ทำหน้าที่คัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉิน (Triage)

- พยาบาลประจำจุดคัดกรอง
- พยาบาลประจำแผนกผู้ป่วยนอก
- พยาบาลห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติ

ผู้ป่วยทุกรายที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาล ต้องเข้ารับการประเมินเบื้องต้นที่จุดคัดกรอง เพื่อจำแนกอาการ หรืออาการแสดงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายทั้งทางร่างกายและจิตใจต่อผู้ป่วยหรือญาติ โดยให้เข้ารับการรักษาทันที หักอุบัติเหตุและฉุกเฉิน มีขั้นตอนปฏิบัติดังนี้

1. พยาบาลประจำจุดคัดกรองทำการประเมินผู้ป่วยรายใหม่ก่อนคัดแยกประเภทผู้ป่วยส่งเข้า ER หรือ หน่วยงานอื่นๆ
2. พยาบาลประจำจุดคัดกรองส่งผู้ป่วยเข้า ER กรณีอาการและอาการแสดงเข้าได้กับหลักเกณฑ์การคัดกรอง ผู้ป่วย (ในภาคผนวก) หากไม่เข้าหลักเกณฑ์ข้างต้นให้ส่งผู้ป่วยไปตามจุดบริการที่ผู้ป่วยต้องการ
3. พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ประจำจุดบริการถัดไปดูแลผู้ป่วยต่อจากจุดคัดกรอง
4. กรณีที่จุดคัดกรองงดให้บริการ ให้พยาบาลประจำ ER หรือ OPD เป็นผู้คัดกรองผู้ป่วยตามระเบียบปฏิบัติ นี้
5. หากพยาบาลผู้ทำการคัดกรองมีความกังวล หรือไม่สบายใจเกี่ยวกับอาการของผู้ป่วย ให้ทำการส่งผู้ป่วย เข้าประเมินใน ER ได้ทันที ทั้งนี้พยาบาลประจำ ER สามารถส่งต่อผู้ป่วยไปยังจุดบริการถัดไปได้ในกรณีผู้ป่วยไม่เข้า ตามหลักเกณฑ์การคัดกรองผู้ป่วย (ภาคผนวก)

7. ตัวชี้วัด

- ร้อยละของการคัดแยก Under triage ที่ ER < ร้อยละ 5
- ร้อยละของการคัดแยก Over triage ที่ ER < ร้อยละ 15
- ร้อยละการปฏิบัติตาม CPG ในกลุ่มโรคเสี่ยงสูงที่ ER (ACS, Stroke, Trauma, Sepsis) ร้อยละ 100

8. เอกสารอ้างอิง

-

9. ภาคผนวก

ภาคผนวก

หลักเกณฑ์การคัดกรองผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

ให้ผู้ป่วยที่เข้าได้กับอาการและอาการแสดงดังต่อไปนี้ เข้ารับการรักษาในห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

1. สัญญาณชีพ (Vital signs) และ SpO₂

ก. ผู้ใหญ่ (ผู้ป่วยที่อายุมากกว่าหรือเท่ากับ 12 ปีขึ้นไป)

1. Heart rate < 50 bpm หรือ > 120 bpm
2. Systolic blood pressure < 90 mmHg หรือ > 180 mmHg
3. Diastolic blood pressure > 110 mmHg
4. Respiratory rate < 14/ min หรือ > 28/ min
5. ความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือด (SpO₂) < 95% ในผู้ป่วยปกติ หรือ < 92% ในผู้ป่วยโรคปอดเรื้อรัง

หมายเหตุ หญิงตั้งครรภ์ BP > 140/90 mmHg

ข. เด็ก (ผู้ป่วยที่มีอายุ < 12 ปี)

1. Heart rate

อายุ	ขณะตื่น	เฉลี่ย	ขณะหลับ
0-3 เดือน	< 85 หรือ > 205	140	< 80 หรือ > 150
3 เดือน – 2 ปี	< 100 หรือ > 190	130	< 75 หรือ > 160
2 ปี – 10 ปี	< 60 หรือ > 140	80	< 60 หรือ > 90
> 10 ปี	< 60 หรือ > 100	75	< 50 หรือ > 90

2. Respiratory rate

อายุ	อัตราการหายใจ (ครั้ง/นาที)
แรกเกิด – 1 ปี	< 30 หรือ > 60
1 – 3 ปีเตาะแตะ	< 24 หรือ > 40
3 – 5 ปี ก่อนเรียน	< 22 หรือ > 34
6 – 12 ปี วัยเรียน	< 18 หรือ > 30
> 12 ปี วัยรุ่น	< 12 หรือ > 16

3. Blood pressure

อายุ	ความดันโลหิต (มิลลิเมตรปรอท)
เด็กทารกคลอดก่อนกำหนด	< 55/35
0 – 3 เดือน	< 65/45
3 – 6 เดือน	< 70/50
6 – 12 เดือน	< 80/55
1 – 10 ปี	Systolic BP < (70 + 2x) (X = อายุ(ปี))
> 10 ปี	Systolic BP < 90

4. Temperature

อายุ	อุณหภูมิร่างกาย
เด็ก อายุ ≤ 6 ปี	≥ 38.5 องศาเซลเซียส ≥ 38.5 องศาเซลเซียส มีประวัติ FC
อายุ > 6 ปี - ผู้ใหญ่	≥ 39 องศาเซลเซียส มีอาการร่วม ≥ 39.5 องศาเซลเซียส

2. ระบบทางเดินหายใจ

1. หายใจเฮือก (Gasping respiration)
2. การใช้กล้ามเนื้อช่วยหายใจ (Accessory muscle use)
3. ปลายมือปลายเท้าซีดหรือเขียวคล้ำและ/ หรือซีพจรเบา

3. ระบบหัวใจและหลอดเลือด

1. เจ็บแน่นกลางอก/ ลิ้นปี่/ ยอดดอกอย่างรุนแรง หรือที่สงสัยภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดมาภายใน 48 ชั่วโมง

4. ระบบทางเดินอาหาร

1. ปวดท้องอย่างรุนแรงมา
2. มีประวัติอาเจียนเป็นเลือด / Coffee-ground ร่วมกับซีพจรมากกว่า 100 ครั้ง/ นาที
3. มีประวัติถ่ายอุจจาระเป็นเลือด/ melena ร่วมกับซีพจรมากกว่า 100 ครั้ง/ นาที มาภายใน 48 ชั่วโมง

5. ระบบทางเดินปัสสาวะและระบบสืบพันธุ์

1. ผู้ชายที่ปวดอัณฑะอย่างรุนแรง
2. ผู้หญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเลือดออกทางช่องคลอด
3. ผู้หญิงที่ประวัติขาดประจำเดือน, ปวดท้องน้อยและมีเลือดออกทางช่องคลอด

6. ตา หู คอ จมูก

1. มีประวัติมองเห็นไม่ชัดเจนเฉียบพลันมาภายใน 24 ชั่วโมง
2. มีอาการแสดงสงสัยภาวะทางเดินหายใจอุดกั้น เช่น Suprasternal notch retraction, เสียงแหบ, มือเท้าเขียวและ/หรือเลือดกำเดาไหลออกมาตลอด

7. ระบบประสาท

1. ชัก
2. หมดสติ
3. มีระดับความรู้สึกตัวเปลี่ยนแปลง (Alteration of consciousness) หรือ GCS score ลดลง > 2 จากปกติ
4. มีประวัติสงสัยโรคหลอดเลือดสมอง ได้แก่ แขนและ/หรือขาอ่อนแรงหรือรู้สึกชาซีกเดียว, มุมปากเบี้ยว หรือพูดไม่ชัดมาภายใน 72 ชั่วโมง

8. ระดับน้ำตาลในเลือด

< 50 mg/dl ในผู้ป่วยปกติหรือ < 70 mg/dl ในผู้ป่วยเบาหวานหรือ > 400 mg/dl

9. จิตเวช

1. มีอาการคลุ้มคลั่ง หวาดระแวง
2. มีประวัติทำร้ายตนเอง หรือผู้อื่นเนื่องจากภาวะทางจิตเวช

10. นิติเวช

1. มีประวัติถูกกระทำชำเรา (ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของ OSCC)
2. มีประวัติถูกทำร้ายร่างกายและมีแนวโน้มจะเป็นคดีความทางกฎหมาย
3. กรณี ผู้ป่วยหรือญาติแสดงกิริยาก้าวร้าว/ ด่าทอ/ แสดงความไม่พึงพอใจที่เกินความควบคุม

11. Trauma Patient

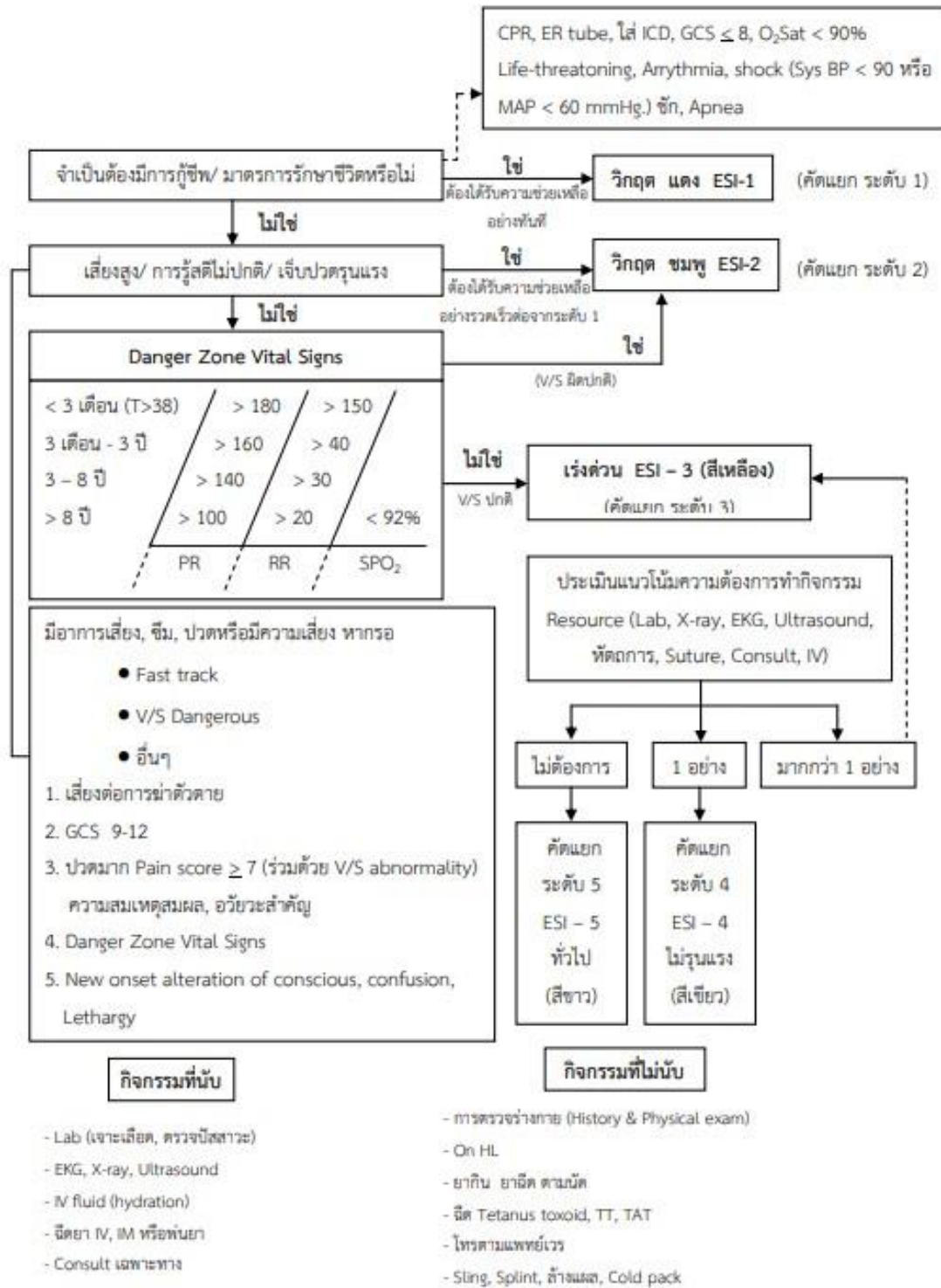
1. ได้รับอุบัติเหตุทุกระณียาภายใน 24 ชั่วโมง
2. ได้รับอุบัติเหตุและมีบาดแผลตามร่างกายมากเกินกว่า 24 ชั่วโมง (กรณีนี้สามารถส่งพบแพทย์ OPD ได้ก็ ต่อเมื่อมีการดูแลเบื้องต้นและผู้ป่วยตื่นดี เดิน/ หรือนั่งรถเข็นได้, ไม่มีแขน/ ขาผิดรูป)
3. แขน/ ขาผิดรูป สงสัยกระดูกหักมาภายใน 7 วัน

12. อื่นๆ

1. ผู้ที่ไม่สามารถเดิน/ นั่งรถเข็นได้ จำเป็นต้องใช้เปลนอน หากเป็น New case ให้แพทย์ ER ดูแลรักษา แต่ หากเป็น Case F/U ให้แพทย์ผู้ทำการนัดดูแลรักษา
2. พยาบาลผู้ทำการคัดกรองมีความไม่สบายใจเกี่ยวกับอาการของผู้ป่วย แต่ไม่เข้าเกณฑ์การคัดกรองข้างต้น สามารถส่งผู้ป่วยเข้า ER

ด่วน OPD	ER
เด็ก อายุ ≤ 6 ปี BT = 38 – 38.4 C	อายุ < 6 ปี BT = > 38.5 C BT = ≥ 38 C มีประวัติ FC
เด็กอายุ > 6-14 ปี BT = ≥ 38 -38.9 C BT = 39 -39.4 C (ไม่มีอาการร่วม)	อายุ < 6 ปี - ผู้ใหญ่ BT = ≥ 39 C BT = 39.5 C
อายุ > 14 ปี - ผู้ใหญ่ BT = 38.5 - 39.4 C	
	ผู้ใหญ่ PR <50 หรือ >120 ครั้ง/นาที
ผู้ใหญ่ BP $\geq 160/100$ – 179/109 mmHg	ผู้ใหญ่ BP $\geq 180/110$ mmHg
ผู้ป่วยประวัติ HI ภายในระยะเวลา 24 ชม. แต่ GCS = 15 คะแนน	หญิงตั้งครรภ์ BP $\geq 140/90$ mmHg
ผู้ป่วย Epilepsy มีประวัติขาดยาหรือมีประวัติชักเกร็งมาในระยะเวลา 1 เดือน	ความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือด (SPO2) <95% ในผู้ป่วยปกติ หรือ <92% ในผู้ป่วยโรคปอดเรื้อรัง
ผู้ป่วยที่ Pain score 5-6 คะแนน	ผู้ป่วยที่ Pain score ≥ 7 คะแนน
หมายเหตุ <i>อาการร่วม</i> หมายถึง หนาวสั่น ปวดศีรษะมาก หรือเวียนศีรษะ	

เกณฑ์และวิธีการคัดแยก

Bophloi Emergency Triage Score

แดง ควรได้รับการตรวจทันที	ชมพู ควรได้รับการตรวจภายใน 10 นาที	เหลือง ควรได้รับการตรวจภายใน 30 นาที	เขียว ควรได้รับการตรวจภายใน 1 ชม.	ขาว ควรได้รับการตรวจภายใน 2 ชม.
- ภาวะหัวใจหยุดเต้น - หายใจเอื้อง - PR < 40 or > 150 - RR < 10 or > 30 - Air Hunger - Oxygen sat < 90% - ผู้ป่วยอยู่ในภาวะช็อก - ผู้ป่วย Fast track	- หึ่งตั้งครรภ์ BP $\geq$ 140/90 mmHg - PS $\geq$ 7 คะแนน - Chest pain ภายใน 48 ชม. - สงสัย Stroke ภายใน 72 ชม. - ปวดมาก Pain score $\geq$ 7 - มีประวัติมาด้วยชักเกร็ง	- PR < 50 or > 120 - SBP < 90 or $\geq$ 180 mmHg - DBP $\geq$ 110 - RR < 14 or $\geq$ 28/min - SpO₂ < 95% ในคนปกติ - SpO₂ < 95% ในผู้ป่วยโรคปอดเรื้อรัง - ได้รับอุบัติเหตุทุกกรณีภายใน 24 ชม. - แขนขาผิดรูป สงสัยกระดูกหักมาภายใน 7 วัน - อายุ $\leq$ 6 ปี - BT $\geq$ 38.5°C หรือ - BT $\geq$ 38.5°C มีประวัติ FC - อายุ > 6 ปี - BT $\geq$ 39°C + มีอาการร่วม - BT $\geq$ 39.5°C - กระดูกหักที่ยังไม่ได้ตาม - ผู้ป่วยที่ต้องทำกิจกรรมทางการแพทย์มากกว่า 1 อย่าง - Case HI GCS 10-13	- อายุ $\geq$ 6 ปี BT = 38 - 38.4°C	- ฉีดยาทำแผล - ตรวจโรคทั่วไป